

Från Inhambane skeppades slavar till främst Brasilien.

FOTO: JOHAN SÄVSTRÖM

Med storhetstiden bakom sig

**Inhambane är huvudstad i provin-
sen med samma namn. Stränderna
runt den stilla småstaden lockar
många turister, främst sydafrika-
ner. De intresserar sig föga för
denna avkrok men stadsborna ser
många fördelar med sin hemort.**

De allra flesta turister som åker till Inhambane söker sig direkt ut till paradisstränderna runt halvön. Men där finns faktiskt en stad också. Inbäddad av palmer är Inhambane stad belägen på halvöns insida mot fastlandet. Förutom några barns förtjusning över att ha kommit över något spännande i strandkan- ten är det tyst och stilla mitt på dagen. En överväxt järnvägsräls leder mot en sedan länge stängd tågstation i centrum.

Inhambane är huvudstad i provinsen med samma namn. Stadens storhetstid ligger många år tillbaka i tiden. När portugiserna i början av 1700-talet på allvar befolkade staden var det handel med slavar och elfenben som var mest lukrativt. Det uppskattas att vid 1700-talets mitt fördes 1 500 slavar årligen ut från Inhambane över havet till främst Brasilien. När slavhandeln förbjöds i slutet av 1800-talet och Lourenço Marques (nuvarande Maputo) tog över mer och mer av övrig handel, tappade Inhambane i ekonomiskt styrka.

Underhåll(ning)sarbete i hamnen

FOTO: JOHAN SÄVSTRÖM
Detta verk är licensierat under Creative Commons
Erkännande-Ickekommersiell-Dela Lika 2.5 Sverige
licens. För att se en kopia av denna licens, besök
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/se/>
Verket har publicerats i www.globalarkivet.se.

SOME RIGHTS RESERVED

Fast det skeppas fortfarande människor över vattnet. Varje dag pendlar upp emot tretusen personer en halvtimme med färja över sundet till grannstaden Maxixe. Det mindre men betydligt livligare Maxixe är medelpunkt på huvudvägen mellan Beira och Maputo. Lastbilschaufförer och vägarbetare har bidragit till att handeln fått en skjuts i Maxixe och skapat arbetstillfällen även för Inhambaneborna. Å andra sidan pendlar många studenter till Inhambane eftersom det finns större utbud av kurser och fler platser där. Men handelsvaror färdas bara ena vägen, från Maxixe till Inhambane.

Mellan klockan fem på morgonen och fem på kvällen trafikeras det lilla sundet av 30 små motordrivna "chapasbåtar" med 25 personer i varje. Studenter och pensionärer har rabatt, övriga betalar 10 000 meticais (cirka 3 kronor) för enkel resa. Ardin Mateus har jobbat som skeppare på en av båtarna sedan fem år tillbaka.

– Vi jobbar i ur och skur. Sedan jag började har vi bara ställt in körningarna vid ett fåtal tillfällen på grund av dåligt väder. Men säkerheten går först ändå. Det har inte varit någon olycka här sedan 1984 då en båt förliste i en storm, säger Ardin Mateus.

Trots att så gott som varje båt har egen ägare blir det aldrig bråk eller tävling om kunderna. Allting är organiserat i detalj. När resenärerna kommer ut på piren hamnar de i en kö som väntar på nästa färja. Vid påstigning kontrollerar en uniformerad vakt att skepparna inte släpper på fler än tillåtna 25 passagerare.

Turisterna anländer dock nästan aldrig med färja till Inhambane. De allra flesta kommer med fyrhjulsdrivna jeepar och pas-

serar snabbt staden på väg ut till dyk- och badparadiset. Ändå väljer sydafrikanen Dennis Adams att satsa på ett pensionat inne i staden. Han har bott i Moçambique i drygt fyra år och drev tidigare ett ställe vid en strand några mil söder om Inhambane.

– Min idé är att satsa på moçambikiska turister. Varje år kommer det massor med Maputobor för att semestra men som inte bara vill ligga på stranden. Dessutom är stränderna ofta packade med sydafrikaner som inte alltid har så gott rykte bland moçambikierna, säger Dennis Adams.

Tjugoåringen Binilton Húo är från Maputo men väl ingen turist i Inhambane. Han pluggar de sista åren på gymnasiet innan han åker tillbaka till huvudstaden för att utbilda sig till datatekniker.

– Jag borde väl egentligen redan vara klar med gymnasiet. Men jag lyckades aldrig koncentrera mig på studier i Maputo. Här är det lugnare och mindre bus om nätterna. Men ändå finns allting här också. Vi spelar basket, biljard och handboll. På helgerna går vi på disco och får vi lust kan vi alltid åka till stranden.

Kompisen och infödda Inhambanebon Nilton Bernaldo är stolt över sin stad. Han har varit i Maputo en gång, men vill helst slippa åka tillbaka. Han menar att Inhambane är både säkrare och vackrare.

– Kolla in husen! Trots att människor inte har mer pengar här än någon annanstans så målar man husfasader och sköter trädgårdar. Det finns heller knappt några galler för fönster eller dörrar. Det behövs inte här, säger Nilton.

JOHAN SÄVSTRÖM

Maputo

Binilton kopplar av från gymnasiestudierna med kompisen Celito.

FOTO: JOHAN SÄVSTRÖM

